

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc C-335/17

**Neli Valčeva
proti
Georgiosu Babanarakisovi**

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Varchoven kasacionen sad (Nejvyšší kasační soud, Bulharsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Soudní spolupráce v občanských věcech – Nařízení (ES) č. 2201/2003 – Oblast působnosti – Pojem ‚právo na styk s dítětem‘ – Článek 1 odst. 2 písm. a) a čl. 2 bod 7 a bod 10 – Právo prarodičů na styk s dítětem“

Shrnutí – rozsudek Soudního dvora (prvního senátu) ze dne 31. května 2018

Soudní spolupráce v občanských věcech – Příslušnost a uznávání a výkon rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti – Nařízení č. 2201/2003 – Oblast působnosti – Pojem „právo na styk s dítětem“ – Právo prarodičů na styk se svými vnoučaty – Zahrnutí

[Nařízení Rady č. 2201/2003, čl. 1 odst. 2 písm. a) a čl. 2 body 7 a 10]

Pojem „právo na styk s dítětem“, uvedený v čl. 1 odst. 2 písm. a), jakož i v čl. 2 bodech 7 a 10 nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000, musí být vykládán v tom smyslu, že zahrnuje právo prarodičů na styk se svými vnoučaty.

Tento pojem musí být vykládán autonomně s přihlédnutím k jeho znění, k systematické a k cílům nařízení č. 2201/2003, zejména s ohledem na přípravné práce k jeho přijetí, jakož i s přihlédnutím k jiným aktům unijního práva a mezinárodního práva.

Podle bodu 5 odůvodnění uvedeného nařízení se toto nařízení vztahuje na „veškerá“ rozhodnutí ve věci rodičovské zodpovědnosti. Mezi těmito rozhodnutími je v souladu s bodem 2 odůvodnění téhož nařízení právo na styk s dítětem považováno za prioritní.

Z pracovního dokumentu Komise týkajícího se vzájemného uznávání rozhodnutí ve věcech rodičovské zodpovědnosti [COM(2001) 166 final] ze dne 27. března 2001 vyplývá, že unijní zákonodárce se zabýval otázkou vymezení okruhu osob, které mohou vykonávat rodičovskou zodpovědnost nebo uplatňovat právo na styk s dítětem. Nakonec unijní zákonodárce zvolil možnost, podle které by žádné ustanovení nemělo omezit okruh osob, které mohou vykonávat rodičovskou zodpovědnost nebo uplatňovat právo na styk s dítětem.

Jak uvedl generální advokát v bodě 65 svého stanoviska, s ohledem na přípravné práce k přijetí nařízení č. 2201/2003 je třeba mít za to, že unijní zákonodárce měl v úmyslu rozšířit oblast působnosti nařízení Rady (ES) č. 1347/2000 ze dne 29. května 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve

věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti obou manželů k dětem (Úř. věst 2000, L 160, s. 19; Zvl. vyd. 19/01, s. 209), která byla omezena na spory týkající se rodičů, a že počítal se všemi rozhodnutími o rodičovské zodpovědnosti, a tím i o právu na styk s dítětem, bez ohledu na osoby, které toto právo mohou vykonávat, aniž byli vyloučeni prarodiče.

Rovněž je třeba zdůraznit, že pokud by se právo na styk s dítětem nevztahovalo na všechny tyto osoby, otázky týkající se tohoto práva by mohly být posuzovány nejen soudem určeným v souladu s nařízením č. 2201/2003, ale i jinými soudy, které by se považovaly za příslušné na základě mezinárodního práva soukromého. Hrozilo by, že budou přijímána rozporná, nebo dokonce neslučitelná rozhodnutí, jelikož právo na styk s dítětem přiznané rodinnému příslušníkovi dítěte by mohlo poškodit právo přiznané nositeli rodičovské zodpovědnosti.

Aby se tedy předešlo přijímání protichůdných opatření, je s ohledem na nejlepší zájem dítěte nutné, aby o právu na styk s dítětem rozhodl stejný soud v zásadě příslušný podle místa obvyklého bydliště dítěte.

(viz body 19, 29–32, 35–37 a výrok)